

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 31)

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/327)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG/101-226/06658

16.1.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 10.1.1992 tarihinde kararlaştırılan "Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin kalkınması, toplumumuzun çağdaşlaşması ve demokrasimizin gelişip kökleşmesi açısından büyük bir önem taşıyan ve öncü rol oynayan üniversitelerimizin geliştirilmesi, etkinliklerinin artırılması, ekonomimizin ihtiyaç duyduğu üst düzeyde insan gücünün yetiştirilmesi ve yurt düzeyine dengeli bir şekilde yaygınlaştırılması, plan ve programlarda öngörülen temel ilkelere biridir.

Çağdaşlaşma yarışındaki ülkemizin bilimsel ve teknolojik gelişmesinde belirleyici rol oynayan ekonomik ve toplumsal kalkınmasına önderlik yapan ve çok üst düzeyde nitelikli eğitim verme görevini üstlenen üniversitelerimizi bu amacı gerçekleştirmeye uygun bir yapı ve işleyişe kavuşturabilmek, yaygınlaştırabilmek ve üniversite sayısının artırılması gereğinden hareketle vakıflar tarafından kurulması istenen iki üniversitesinin kuruluşunun gerçekleştirilmesi için bu tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile 28.3.1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanuna eklenen Ek 3 ve 4 üncü maddelerle, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere Türk Eğitimine Özgü Kadir Has Vakfı tarafından Kadir Has Üniversitesi ve Vehbi Koç Vakfı tarafından Koç Üniversitesi adlarıyla iki yeni üniversite kurulması öngörülmektedir.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. : 1/327

Karar No. : 5

11.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/327)”, Komisyonumuzun 6.2.1992 tarihli 4 üncü birleşiminde Millî Eğitim Bakanlığı temsilcisi ve Yükseköğretim Kurulu Başkanının da iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Komisyonumuzca; Okullaşma oranının düşük bir seviyede olduğu ülkemizde Özel Teşebbüsün Vakıflar kanalıyla Türk Eğitimine büyük katkılarda bulunacak bu kabil girişimlerinin desteklenmesi ve teşvik edilmesinin yerinde olacağı temenni edilmiştir.

Komisyonumuzda hakim olan bu görüşün ışığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Vakıf Yükseköğretim Kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere İstanbul'da iki Vakıf Üniversitesinin kurulmasını amaçlayan Kanun Tasarısı ve Gereçesi Komisyonumuzca uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarımın çerçeve 1 inci maddesiyle düzenlenen Ek Madde 3 ile İstanbul'da Türk Eğitimi-ne Özgü Kadir Has Vakfı tarafından “Kadir Has Üniversitesinin”, Ek Madde 4 ile de yine İstanbul'da Vehbi Koç Vakfı tarafından “Koç Üniversitesinin”, kurulması öngörülmektedir.

Anayasanın 130 uncu maddesi “Üniversitelerin kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip olması” şartını getirdiğinden, Komisyonumuzca Ek madde 3 ve Ek madde 4'e “...hükümlerine tabi”den sonra gelmek üzere “ve kamu tüzelkişiliğine sahip” ibaresinin eklenmesi uygun bulunmuş, Ek Madde 3 ve Ek Madde 4 yapılan bu değişikliklerle Komisyonumuzca kabul edilmiştir..

Üniversitelerin teşkilatları yani; bir üniversitenin hangi fakülte, yüksekokul ve enstitüden oluştuğu 2809 Sayılı Kanunla düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu niteliği ile 2809 Sayılı Kanun hem Devlet hem de Vakıf Üniversiteleri için bir teşkilat kanunudur. Nitekim yeni kurulacak olan iki Vakıf Üniversitesinin teşkilatları bu kanunun Ek 3 üncü ve Ek 4 üncü maddeleri olarak düzenlenmiştir. Bu üniversitelerden daha önce, 1984 yılında kurulan ve 2547 sayılı Kanuna 3708 sayılı Kanunla eklenen Ek 20 nci maddenin (a) fıkrası ile Bilkent Üniversitesi adını alan üniversitenin teşkilatının da aynı Kanunda yer alması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan gerekçe doğrultusunda Tasarımın çerçeve 1 inci maddesine Bilkent Üniversitesi başlıklı Ek Madde 5'in eklenmesi Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Çerçeve 1 inci madde yapılan bu değişiklik ve ilavelerle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarımın başlığı Kanun tekniğine uygun olarak Komisyonumuzca yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarımın yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri de Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Nahit Mentеше
Aydın
Sözcü
Süleyman Ayhan
Çanakkale
Üye
İbrahim Özdiş
Adana
Üye
Baki Durmaz
Afyon
Üye
Kâzım Ataoğlu
Bingöl
Üye
Mustafa Baş
İstanbul
Üye
Melike Tugay Hasefe
İstanbul
Üye
İsmail Karakuyu
Kütahya

Başkanvekili
Ural Köklü
Uşak
Kâtip
Ahmet Kabil
Rize
Üye
Ahmet Şanal
Adana
Üye
Salman Kaya
Ankara
Üye
Nurettin Tokdemir
Hatay
Üye
Osman Ceylan
İstanbul
Üye
İsmail Kalkandelen
Kocaeli
Üye
Mehmet Gülceğün
Mardin

Üye
Rıfat Yüzbaşıoğlu
Niğde

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/327

Karar No. : 15

14.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 16.1.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı” önhavalesi gereği Millî Eğitim Komisyonunda görüşüldükten sonra, Başkanlıkça 11.2.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiş, Komisyonumuzun 13.2.1992 tarihinde yaptığı 17 nci birleşimde Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Başkanlığında, Millî Eğitim Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planının Temel Amaçları ve Politikalarında “25 inci eğitimin kalitesinin her kademede yükseltilmesi, eğitim programlarında kalkınmanın ve teknolojik ilerlemenin gerektirdiği biçimde düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve insangücü planlaması esas olacaktır.” denilmekte, ayrıca yükseköğretimdeki okullaşma oranının plan dönemi sonuna kadar % 15’e ulaşması hedeflenmektedir. 1992 yıllık programında ise, “Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının desteklenmesine devam edilecektir.” hükmü yer almaktadır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; ülkemizin bilimsel ve teknolojik gelişmesinde belirleyici rol oynayan, ekonomik ve toplumsal kalkınmasına önderlik yapan ve çok üst düzeyde eğitim verme görevini üstlenen üniversitemizi, bu amacı gerçekleştirmeye uygun bir yapı ve işleyişe kavuşturabilmek, yaygınlaştırabilmek ve üniversite sayısının artırılması gereğinden hareketle Türk Eğitimine özgü Kadir Has Vakfı tarafından Kadir Has Üniversitesi, Vehbi Koç Vakfı tarafından Koç Üniversitesi adıyla kurulmak istenen iki yeni üniversitenin kuruluşunun gerçekleştirilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, 1984 yılında kurulan ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa 3.4.1991 tarihli ve 3708 sayılı Kanunla eklenen Ek 20 nci maddenin (a) fıkrası ile “Bilkent Üniversitesi” adını alan Yükseköğretim Kurumunun teşkilatı da Millî Eğitim Komisyonunda yapılan görüşmeler sonucunda “Ek Madde 5” olarak tasarıya ilave edilmiştir.

Komisyonumuzda tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; vakıf üniversitelerinin desteklenmesinin yerinde olduğu, bu üniversitelerin eğitim standartlarının gelişmiş ülkelerin eğitim standartları seviyesine ulaşacağı gibi görüşlerin yanı sıra, kurulması düşünülen üniversitelerin arazisinin mevcut olup olmadığı, bu amaç için ne kadar kaynak ayrıldığı, Devlet katkısının olup olmadığı, bu üniversitelerin ticarî niteliğe bürünmemesi gerektiği, burada çalışacak personele diğer üniversitelerin personelinden farklı bir ücret uygulandığı takdirde kaliteli personelin vakıf üniversitelerini tercih edebileceği gibi hususlar da dile getirilmiştir.

Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise; Anayasanın kâr amacıyla üniversite kurulmasına izin vermediği, ancak vakıflar eliyle kâr amacı gütmeksizin üniversite kurulmasının mümkün olduğu, sözkonusu vakıflara üniversite kurulması amacıyla devlet arazisi tahsis edilmiş olduğu, böylelikle verilecek hizmete ayrılan kaynağın arttığı, her iki vakfın da bu maksatla 30-40 milyon dolar ayırmış bulunduğu, devletin şu anda bir katkısının mevcut olmadığı, üniversitelerin vakfın dışında, Anayasanın 130 uncu maddesi gereği "kamu tüzel kişiliğine sahip" olması gerektiği, eşit olan devlet üniversiteleri düzeyinde eğitim vermiyorsa kapatıldığı ve bütün mallarının devlete devredildiği, bu üniversitelerin de devlet üniversiteleri gibi Yüksek Öğretim Kurulunun denetimine tabi olduğu, vakıfların üniversitenin masraflarının en az % 20'sini karşılayacak kadar gelir getirecek malı üniversiteye devretmesinin gerektiği, ayrıca farklı ücret uygulamasının rekabeti, dolayısıyla da eğitimde kaliteyi arturacağı belirtilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenmiş ve Millî Eğitim Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu metninin, 28.3.1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanuna 3 Ek madde ekleyen Çerçeve 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz ayrıca, sözkonusu üniversitelerin biran önce kurularak Türk Eğitimine kazandırılabilmesini teminen, İçtüzüğün 53 üncü maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca tasarının Genel Kurulda öncelikle görüşülmesini istemeyi kararlaştırmıştır.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>İlyas Aktas</i> Samsun	Başkanvekili <i>İrfan Gürpınar</i> Kırklareli
Sözcü <i>Mahmut Öztürk</i> Aksaray	Kâtip <i>Haydar Oymak</i> Amasya
Üye <i>Veli Andaç Durak</i> Adana	Üye <i>Halil Demir</i> Aksaray
Üye Mehmet Nedim Budak Ankara	Üye Cengiz Altınkaya Aydın
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
Üye <i>Hüseyin Balyalı</i> Balıkesir	Üye <i>Melih Pabuççuoğlu</i> Balıkesir
Üye Zeki Ergezen İmzada bulunamadı	Üye <i>Necmi Hoşver</i> Bolu
Bitlis	Üye <i>Yılmaz Ovalı</i> Bursa
Üye <i>Mustafa Çiloğlu</i> Burdur	

Üye

Neşel Şahin
Çanakkale

Üye

M. Halûk Müftüler
Denizli

Üye

Mehmet Dönen
Hatay

Üye

Nami Çağan
İstanbul

Üye

Z. Selçuk Maruşlu
İstanbul

Üye

Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Üye

Abdullah Gül
Kayseri

Üye

Mustafa Ünal
Konya
İmzada bulunamadı

Üye

Ekrem Pakdemirli
Manisa
İmzada bulunamadı

Üye

Hasan Peker
Tekirdağ

Üye

Adnan Keskin
Denizli

Üye

Mahmut Uyanık
Diyarbakır

Üye

Nihat Matkap
Hatay

Üye

Adnan Kahveci
İstanbul

Üye

Işın Çelebi
İzmir
İmzada bulunamadı

Üye

Ibrahim Kumaş
Tokat
İmzada bulunamadı

Üye

Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye

Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye

Refaidin Şahin
Ordu

Üye

Koray Aydın
Trabzon

Üye

Kamer Genç
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 28.3.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

'Kadir Has Üniversitesi

EK MADDE 3. — İstanbul'da Türk Eğitimine Özgü Kadir Has Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere Kadir Has Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.

Bu üniversite;

- a) Fen-Edebiyat Fakültesi ile Mühendislik Fakültesinden,
 - b) Temel Bilimler Enstitüsü ile Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
- oluşur.

Koç Üniversitesi

EK MADDE 4. — İstanbul'da Vehbi Koç Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi-olmak üzere Koç Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.

Bu üniversite;

- a) Fen-İnsanî Bilimler ve Edebiyat Fakülteleri ile İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesinden,
 - b) İşletme Enstitüsünden,
- oluşur."

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 28.3.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna aşağıdaki Ek maddeler eklenmiştir.

‘Kadir Has Üniversitesi

EK MADDE 3. — İstanbul’da Türk Eğitimine özgü Kadir Has Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi ve kamu tüzelkişiliğine sahip olmak üzere Kadir Has Üniversitesi adıyla yeni bir Üniversite kurulmuştur.

Bu Üniversite;

- a) Fen-Edebiyat Fakültesi ile Mühendislik Fakültesinden,
- b) Temel Bilimler Enstitüsü ile Sosyal Bilimler Enstitüsünden, oluşur.”

‘Koç Üniversitesi

EK MADDE 4. — İstanbul’da Vehbi Koç Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi ve kamu tüzelkişiliğine sahip olmak üzere Koç Üniversitesi adıyla yeni bir Üniversite kurulmuştur.

Bu Üniversite;

- a) Fen-İnsanî Bilimler ve Edebiyat Fakültesi ile İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesinden,
- b) İşletme Enstitüsünden, oluşur”

‘Bilkent Üniversitesi

EK MADDE 5. — Ankara’da Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsü Vakfı, Hacettepe Tıp Merkezi Vakfı ve Hacettepe Üniversitesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 1 inci maddesi, bağlı Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5 ile birlikte aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı: 31)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Téz

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kılerciöđü

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Toptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bay. ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töğçü

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzelkişiliğini haiz Bilkent Üniversitesi adıyla bir Üniversite kurulmuştur.

Bu üniversite;

a) Fen Fakültesi, Güzel Sanatlar-Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, İktisadî-İdarî ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İnsanî Bilimler ve Edebiyat Fakültesi, İşletme Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinden,

b) Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu ile Uygulamalı Yabancı Diller Yüksekokulundan,

c) Dünya Sistemleri, Ekonomileri ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnsanî Bilimler ve Edebiyat Enstitüsü, İşletme Enstitüsü, Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik ve Sahne Sanatları Enstitüsünden,

oluşur."

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.